Energetski održivo selo

Ruralni razvoj Europske Unije

Ante Lišnić
Zagrebački energetski tjedan
Fakultet elektrotehnike i

Zašto je potrebna ruralna politika EU?

- Preko 56% stanovništva Europske Unije živi u ruralnim područjima, koja pokrivaju 91% površine europske unije
- Poljoprivreda i šumarstvo ostaju ključni za korištenje zemljišta i upravljanja prirodnim resursima u ruralnom području EU-a

Ciljevi ruralne politike

- Povećanje proizvodnje u sektoru primarnih djelatnosti (poljoprivreda, šumarstvo…)
- Povećanje energetske učinkovitosti (OIE, reciklaža…)
- Smanjenje odljeva stanovnika iz ruralnih područja
- Povećanje kvalitete života

Ostvarivanje energetske učinkovitosti i samoodrživosti

- Osnivanje energetskih zadruga
- Korištenje obnovljivih izvora energije
- Prodaja viškova i zaliha
- Korištenje EU fondova

- Energetske zadruge
- Energetske zadruge razvijaju projekte obnovljivih izvora energije, koji su u većini slučajeva u potpunom ili djelomičnom vlasništvu zajednice koja živi na području gdje se projekt gradi.
- Zajednica se udružuje u investiciju, kojom će iskoristiti lokalno prisutne energetske potencijale kao što su šumska biomasa, stajsko gnojivo, vjetar ili krovove zgrada za izgradnjusolarnih sustava.
- Članovi zadruge dijele financijske i materijalne resurse radi investicija u projekte obnovljivih izvora energije u njihovim zajednicama.
- Projekti se pri tome ne razvijaju samo radi ekonomskih razloga, već radi rješavanja društvenih i ekoloških problema zajednice, kao što je stvaranje novih radnih mjesta ili poboljšanje kvalitete zraka (npr. zamjenom grijanja na lož ulje grijanjem na lokalno prikupljenu biomasu

Obnovljivi izvori energije

- Sela su jako pogodna za ostvarivanje učinkovitih projekata u okviru OIE
- Osim energije sunca i vjetra, na selima se mogu dobro iskoristiti šumska biomasa, stajsko gnojivo, biogorivo…
- Uz to u nekim područjima je uporabljiva i geotermalna energija

CO_2

- OIE izvori energije imaju mnoge prednosti
- Smanjenje emisije CO2 i štetnih plinova, rješavanje mnogih ekoloških problema
- Razvoj i pojeftinjenje tehnologija za unapređenje energetskog sektora
- Uključuje cirkularni koncept gospodarstva

Primjeri dobre prakse u EU

- Dobar primjer je Guessing, naselje u Burgenlandu. energetski troškovi (za naftu, strujui plin) značili su značajan odlijev kapitala iz regije,dok su postojeći resursi poput 45% šume ostali uvelike neiskorišteni.
- Stručnjaci su 1990. godine razvili revolucionaran model koji je zahtijevao potpuno napuštanje fosilnih goriva.
- Prvo se krenulo s optimizacijompostojećeg sustava što je srezalo potrošnju energijeza50%.
- Zatim se krenulo s riješavanjem grijanja, prvo su izgrađene dvije manje energane za grijanje dijelova Guessinga, a zatim se izgradila velika energana na drva, kojeg ima u izobilju u obližnjim šumama, za opskrbu toplinom cijelog Guessinga

- Sljedeći korak bila je izgradnja tvornice koja od uljane repice radi gorivo za sva vozila.
- Tada se pročulo zaovaj projekt pa je grupa znanstvenika u gradu odlučila izgraditi testno postrojenje koje stvara alternativno gorivo iz drva. Uspjeh je bio potpun, a kao »nusprodukt« stvaranja električne energije putem posebnih motora stvarala se i toplina koju se iskoristilo za zagrijavanje vode za lokalni sustav grijanja.
- Ovo sve naravno zahtjeva mnogo drva, ali ljudi grada izuzetno su ekološki osvješteni i brinu se za održavanje svoje šume kako bi osigurali stalni održivi izvor drva.
- Cilj energetske samoodrživosti ostvaren je u 2001. godini kad je otvorena elektrana na biomasu (BiomasseKraftwerk- Güssing), koja se oslanja na novu tehnologiju gasificiranja biomase pomoću vodene pare i koja je bila uspjeh od samog početka.

Primjer u Hrvatskoj

- **Energetska zadruga “Otok Krk ”**
- Osnivanje energetske zadruge “Otok Krk” potaknuto je željom i vizijom da otok postane energetski samodostatan s nekoliko većih elektrana u vlasništvu građana na obnovljive izvore energije te mnoštvom malih decentraliziranih sunčanih elektrana gdje većina otoka proizvodi energiju jednaku ili veću od njenih potreba; gdje se voda, kad god je to moguće prikuplja i reciklira, a u pravilu racionalno troši; gdje se sav organski otpad u poljoprivredi, turizmu i domaćinstvima kompostira i/ili energetski iskorištava i gdje se lokalni promet odvija pretežito električnim vozilima.
- Prethodno osnivanju izrađena je i strategija “Otok Krk 0% emisije CO2”. Uvidjevši da će tu strategiju i viziju postići jedino ako se u njenu provedbu aktivno uključi lokalno stanovništvo, osnovana je Energetska zadruga “Otok Krk”. Zadruga je osnovana u srpnju 2013.

- . Radi ostvarenja navedene vizije, zadruga je pokrenula edukaciju stanovnika i poduzetnika o važnosti i mogućnosti proizvodnje energiju iz obnovljivih izvora energije (OIE) za sve svoje potrebe.
- Kako bi se ostvarili željeni ciljevi zadruga će pomoći stanovništvu pri nabavi i instaliranju OIE po smanjenim cijenama, oko ishodovanja dokumentacije i dobivanja financija u obliku bespovratnih sredstava ili kredita.
- Osim strategije “Otok Krk 0% emisije CO2”, poduzeće Ponikve d.o.o. izradila je studiju izvodljivosti za izgradnju energane/toplane na biomasu, katastar krovova otoka Krka te je instalirala sunčanu elektranu na krovu deponija otpada snage 133 kW.

energetska zadruga
'otok krk'

IDEMO
PREMA
SUNCU